

Innovatív értékteremtés marketing eszközökkel

Pakainé dr. Kováts Judit tanszékvezető, egyetemi docens –

NYME (Sopron)

Egy olyan világban,...

..... ahol főképp az árak számítanak

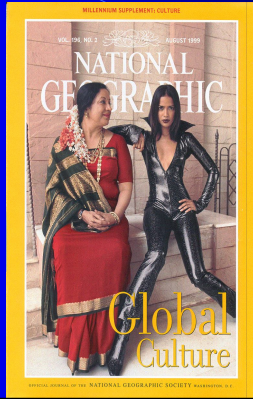

The collage shows the interior of a supermarket with high shelves and a promotional flyer for Tesco. Below it are three smaller promotional flyers for Plus and hypernova. The Plus flyer features a 'MEGÉRI!' (It's worth it!) headline and lists prices for various products. The hypernova flyer features a '22.5%' discount and lists prices for various products. Source: IGD

..... ahol túl sok a reklám

...ahol változik a kulturális környezet

Az ilyen komplex világban...

Szükséges a tudás, a jó stratégia,
az eredmények nyomon követése, elemzése,
és....
a kreativitás is!!!!

A marketing segít az összetett problémák megoldásában

Stratégiai gondolkodás

- Hosszabb távra vonatkozik
- A környezet és a helyzet elemzésén alapszik
- Célokat határoz meg (túlélés, növekedés)
- Eszközök hozzárendelése (pénz, módszer)
- Cselekvési programok tervezése

Marketing turbulencia

- A piacok változnak!
- A helyzet soha nem lesz többet olyan, mint egykor volt!
- **EGYETLEN DOLOG ÁLLANDÓ A VÁLTOZÁS!**
- Innováció és marketing, mint a sikerhez nélkülözhetetlen területei (változatosság igénye)

A vevőelégedettség

- A korszerű marketing célfüggvénye!
- Vevőelégedettség = a termék/szolgáltatás által biztosított előny (hasznosság)* / – a költség (ráfordítás)
*/ angolul: „benefit”
- A marketingben az érték: a funkció (hasznosság) és a ráfordítások (költségek) hányadosa => $\hat{E} = F/K$

Hogy tegyük elégedetté a vevőt?

- A minőség/ár viszonytal ($\hat{E}=F/K$)
- A biztonságot jelentő márkával
- A jó eladó-vevő kapcsolattal
- Ismeretátadással, információval, tanítással
- Tudassuk vele, hogy jól döntött
- Hallgassuk meg a véleményét
- Vonjuk be problémáink megoldásába, közös fejlesztésekbe
- Apró ajándékokkal (Nem korrumpálás!)

A vevőérték teremtés útja – az értéklánc elemei

1. Belső logisztika (az anyagok biztosítása, behozatala az üzembe)
2. Termelési műveletek (az anyagok végtermékké konvertálása)
3. Külső logisztika (a végtermékek eljuttatása a vevőhöz)
4. Marketing és értékesítés (piaci műveletek)
5. Szervizellátás (garancia, alkatrész-ellátás, vevőszolgálat)

A 4 P, a marketingmix régebben...

- Product termék/szolgáltatás
- Price ár
- Place hely, az eladás helye
- Promotion reklám, promóció

Új ábécé a marketingben

Téma

- Új gazdaság
- A marketing átalakulása – mennyiségi fejlődés (4+3+4 P)
- A marketing átalakulása – minőségi fejlődés (4 C)
- A marketing átalakulása – diverzifikáció (4 E)

Új ábécé a marketingben

Új gazdaság

- Globalizáció
„Nemzetközi cégek határon átnyúló termelési és értékesítési hálózata, a nagy sorozatokban rejlő munkaszervezési és az egységes piacon alkalmazható marketingstratégia kínálta előnyök kihasználására.”
  - Információs és kommunikációs technológia
„Számítástechnikai és hírközlési eszközök és módszerek, valamint az Internet széles körű használata.”
  - Átalakul a fogyasztás szerkezete
„A XXI. századra a fogyasztás, a szükségletek nagyobbik hányada már nem a termékek, áruk adják, hanem a szolgáltatások.”
- Az új gazdaság nemzetközi és technikai feltételeinek kialakulásával párhuzamosan a marketingfelfogás is jelentős változáson ment át.

Új ábécé a marketingben

A marketing átalakulása – mennyiségi fejlődés (4+3+4 P)

Szükségessé vált a marketing diszciplínák (McCarthy-féle 4P marketing-mix) kiterjesztése a szolgáltatásokra is, hiszen a GDP előállításának több mint a fele a szolgáltatások révén keletkezik.

Első lépés: 3 új P bevezetése

Product (termék)

Price (ár)

Place (hely)

Promotion (ösztönzés)

Physical evidence (fizikai tulajdonságok, feltételek)

People (emberi közreműködés, ügyesség, készség)

Process (folyamat szervezettsége, minősége)

Új ábécé a marketingben

A marketing átalakulása – mennyiségi fejlődés (4+3+4 P)

Második lépés: 4 új P bevezetése

Packaging (csomagolás)

A csomagolástechnika és logisztika fejlődése, nő a szerepe a marketingben (termékdifferenciálás, marketingkommunikáció)

Power (erő)

A gazdasági, társadalmi, államigazgatási rendszerek bonyolultabbá váltak, a piaci lehetőségeket és sikereket a vállalat nagysága, ereje határozza meg; óriási cégek alakultak (Procter&Gamble, Tesco, stb.)

Public opinion (fogyasztói vélemények)

Változott a fogyasztói magatartás, a marketingstratégiába be kell építeni a trendek alakulását (divat, környezetérzékenység, stb.), a vásárlási döntések befolyásolására.

Politics (politika)

Erősödő állami befolyás; ez lehet külső adottság, erősebb vállalatoknál pedig a törvényhozás befolyásolására irányuló lobbyszolgálat.

Új ábécé a marketingben

A marketing átalakulása – minőségi fejlődés (4 C)

A vevők bevonásával nő a **kapcsolati marketing** jelentősége. A tömegtermékeknel a **márkaépítést jelentő kommunikáció** vette át a termékmegkülönböztetés szerepét.

Az eladói szemléletet tükröző 4P helyett, a fogyasztói szempontokat tükröző 4C alakult ki. **A 4C tehát azt fogalmazza meg, hogy mit keres, mit szeretne a vásárló.**

• **Customer Value (fogyasztói érték)**, az az elégedettség, amelyet a fogyasztó érez, amikor elfogyasztja a terméket/szolgáltatást

• **Cost (minimális költség)**, a teljes költség minimalizálása

• **Convenience (hozzájutás kényelme)**, a termék/szolgáltatás megszerzésének legegyszerűbb módja

• **Communication (párbeszéd)**, az eladó és a vevő közötti interaktív kommunikáció

Új ábécé a marketingben

A marketing átalakulása – diverzifikáció (4 E)

Az új gazdaság működése, az egyre dominánsabb fogyasztói felfogás térhódítását hozta magával. Ezek azok a fogyasztói csoportok, akik új társadalmi értékek kialakítását tűzték a zászlajukra.

Ezek az értékek a 4E világot, értékrendjét hozzák be mindennapjainkba.

• Szociális érzékenység iránti vágy

• Erős természetvédelem

• Teljesítménykényszer elutasítása

• Elgépiesedés, egyéni értékek rombolásának

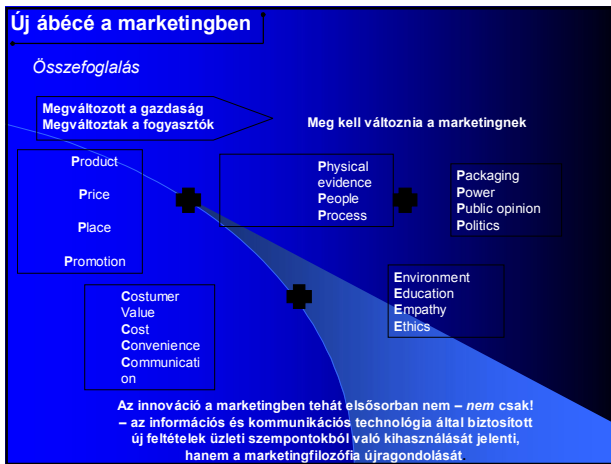
} **4 E értékrendjének megjelenése**

Environment: a természeti környezet iránti érzékenység

Education: nevelés, oktatás, képzés szerepének fontosságának felismerése

Empathy: a társadalom más tagjaival való együttérzés

Ethics: erkölcsi értékek visszaállítása, erősítése

KKV marketing alapszabályai1.

1.Szabály

- EÉA = Egyedi Értékesítési Ajánlat (angol rövidítése: USP).
- Keressük meg ezt az EÉA – t, ezt a kis apróságot, ami megkülönböztet bennünket a többiektől.

2.szabály

- ERT = Egyedi Reklámtevékenység (angol rövidítése: UAP)
- Lépünk, ahelyett, hogy reagálnánk. Manapság a piac olyan, hogy aki lép, az győz.

KKV marketing alapszabályai 2.

3. szabály

- Ügyeljünk a pozicionálásra!

4. szabály

- Gondolkozza dolgozni: Seneca mondta, hogy nincs jó szél, ha az ember nem tudja, merre akar hajózni. A marketingben különösen nagy művészet megtalálni a jó szelet. Hatalmas a különbség a tudatosság és a véletlen között.
- Semmit nem lehet a marketingben a véletlenre bízni.

Mottó:

„A megkülönböztető előny kialakításának egyik kulcsa a vevők minél jobb megismerése”

Miért fontos e terület?

- Ha megismerjük a vevők választási magatartását, képesek leszünk viselkedésük előrejelzésére, illetve bizonyos határok között befolyásolására.
- Hatékony marketing-mix csak a vevő-viselkedés ismeretében alakítható ki.
- A vevő viselkedés tanulmányozásában kiemelkedő szerepet játszik a szociológia és a pszichológia.

Vásárlótípusok

- Racionális, tudatos
- Bizonytalan vásárló
- Árérzékeny
- Innovatív, újtító
- Konzervatív
- Emocionálisan befolyásolt
- Impulzus vásárló

A legtöbb esetben a vevők 4 dolgot várnak el az alkalmazottaktól a profi termékek mellett

prof. Don Smith
(Conrad Hilton School
of Management)

- Nézzen rám
- Beszéljessen velem
- Mosolyogjon rám
- Köszönje meg, hogy őket választottam

Mit okoz a rossz kiszolgálás?

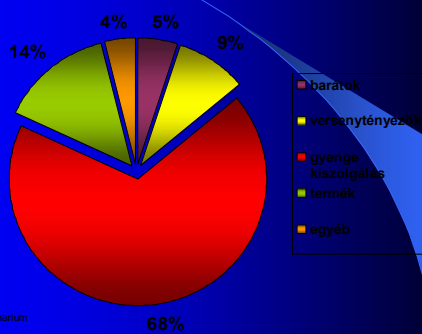
A csalódott vásárlók 96%
nem panaszkodik, de sokkal
nagyobb kárt okoz azzal, hogy
elégedetlenségét elmeséli
másoknak

■ 1 elégedetlen vásárló 9-10 másik
embernek meséli el kellemetlen tapasztalatát

■ 5-ször annyiba kerül egy új vásárló/vendég
megnyerése, mint egy már meglévő
vásárló/vendég megtartása

Milyen okokból szüntetik meg az üzleti kapcsolatot a vásárlók bizonyos társaságokkal?

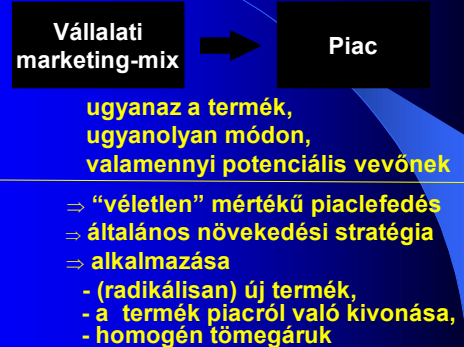
Forrás: National Seminarum

Stratégiai tervezés:
STP marketing
Segmentation, Targeting Positioning

A marketing termék/piac stratégiák fejlődése

Differenciálatlan (tömeg) marketing

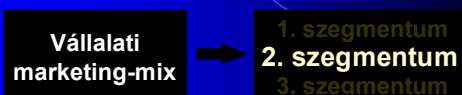

Differenciált (szegmens) marketing

- ⇒ törekvés a célpiacok maximális lefedésére
- ⇒ differenciált stratégiák
- ⇒ eltérő karakterű marketingráhatások

Koncentrált marketing

- ⇒ Egy gazdaságos szegmentum megcélzása
- ⇒ Erős függés a célpiactól

Niche marketing

identifikálás (kifinomult szegmentációs technikák)

Előnyök

- Homogén vevőkör biztonsága
- Vevők megközelíthetősége
- Igények ismerete
- Személyesebb kapcsolat
- Termékfejlesztési biztonság
- Szabadabb árpolitika
- Marketing költségek csökkenése
- Disztribúciós költségek csökkenése
- Vevők hűsége

Hátrány: "Sebezhetőség" kivédése: Több nagyobb Niche

Tömeges testre szabás (mass customization)

„Ön nálunk 500 különböző stílusban, 3000 féle kivitelezésben és 350 féle bőrváltozatban készült dívány közül választhat” *Choice Seating Gallery*

A fogyasztóknak nincs szükségük végtelen választási lehetőségre !

One-to-one marketing

A marketing új paradoxona: minél nagyobbak a piacok, annál testreszabottabbak a termékek

- arctalan piac vs. egyén
- tömegtermék vs. fogyasztó vezérelte termék-differenciálás

elágazásos termelés

SZEGMENTÁCIÓ

- A piac egyedi sajátosságokat mutató csoportjait szegmentumoknak,
- a piac megismerését célzó, s azt homogén részekre osztó eljárást **szegmentálásnak** nevezik.
- **Piacszegmentáció:** eltérő termékeket és vagy marketing-mixet igénylő fogyasztói csoportok meghatározása és jellemzése

Piacszegmentálás

Szegmentáció

Szegmens

A vállalat számára lényeges kritériumok alapján a piac homogén részekre osztása

Viszonylag homogén, egyedi keresleti sajátosságokat mutató piacrész (vevőkör)

- Túl kicsi piac (felosztása nem gazdaságos)
- Nagyfogyasztók (természetes célcsoport)

STP-STRATÉGIA

SZEGMENTÁCIÓ

CÉLPIACOK
KIVÁLASZTÁSA

POZICIONÁLÁS

1) Szegmentációs ismérvek kiválasztása

3) Piacok felvevőképességének becslése

5) Lehetséges pozicionálási szempontok meghatározása

2) Szegmensek jellemzése

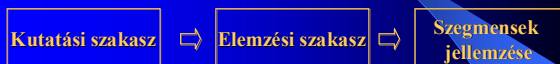

4) Célpiacon kiválasztása

6) A pozicionálás közvetítése a fogyasztók felé

PIACSZEGMENTÁCIÓ SZAKASZAI

A SZEGMENTÁCIÓ KÖVETELMÉNYEI

- **Mérhetőség:** az adatoknak hozzáférhetőnek kell lenni.
- **Elérhetőség:** Nem elég egy csoportot azonosítani, azt is fel kell tárni, **milyen eszközökkel érhető** el az adott szegmentum.
- **Időbeli stabilitás:** A kialakított szegmentumoknak **hosszú időn keresztül változatlanul** kell maradni.

Szegmentáció

- **Előnyei**
  - Gyorsabbá válik a keresletváltozás követése
  - Kidolgozhatóvá válnak speciális marketingprogramok
- **Hátrányai**
  - Megköveteli a piac folyamatos vizsgálatát
  - Költségek magasabbak

A piacszegmentáció folyamata

1 A potenciális piac meghatározása

Felosztandó piac kijelölése:
Általános piac
Terméktípus szerinti piac
Termékkategória piac
Módszer,
feltáróinterjú, fókuszcsoport

2 A szegmentáció szempontrendszere = a keresleti különbségek ismérvei, jellemzői

Milyen ismérvek alapján szegmentálható a piac?

Szegmentáció a fogyasztói piacon

- **Demográfiai ismérvek:** kor, nem, jövedelem, nemzetiség, foglalkozás, iskolai végzettség
- **Pszichográfiai ismérvek:** életmód, személyiség, társadalmi osztály
- **Geográfiai ismérvek:** régió, megye, község, éghajlat, lakossűrűség
- **Magatartási ismérvek /fogyasztói:** fogyasztási hajlandóság – gyakoriság, lojalitás

3 A szegmentáció elvégzése

- ≡ azonosíthatóság - elkülöníthetőség
- ≡ mérhetőség
- ≡ megfelelő méret
- ≡ elérhetőség, megközelíthetőség

4 A szegmentumok jellemzése

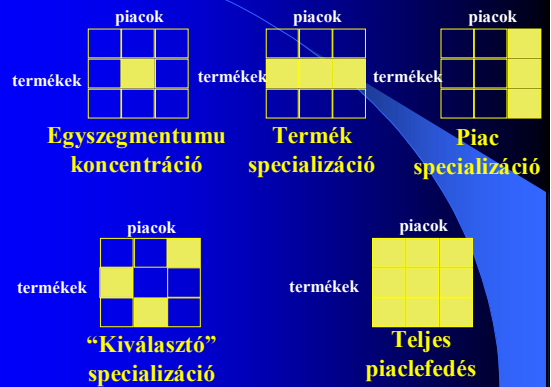
- ≡ a vállalati stratégiába illeszthetőség
- ≡ vállalati források a szegmentum kiszolgálására

CÉLPIACOK KIVÁLASZTÁSA Targeting

A célpiac tudatosan kiválasztott szegmentumait célpiacnak nevezzük.

- Fontos hogy:
  - Szegmentumok mérete és növekedése (nagy szegmensek vs. piaci rések)
  - Szegmentum elérhetősége (földrajzi fekvés)
  - Vállalati célok és erőforrások

5 Célpiacok kiválasztása (Targeting)

6 Pozicionálás

- **konkurenciához mért** versenyelőnyök meghatározása
- **vevőkben való** tudatosítása

- **Piacorientált értékigéret**
  - Vevők elvárása
  - Konkurensok pozicionálása

- ✓ Egyértelműség (előny)
- ✓ Relevancia (igény)
- ✓ Koherencia (cégimázs)
- ✓ Egyediség (versenytárs)

A siker titka a jó pozicionálás

„A marketing egyik leghatékonyabb fegyvere, hogy birtokoljunk egy szót a potenciális vevő koponyájában.” (Ries-Trout)

- Fontos megtalálni, hogy cégünk kínálata miben különbözik a hasonló méretű és funkciójú vállalkozásoktól?
- ki kell tűnni közülük!!!

Mit kívánnak a vevők?

⇒ értékelemzés

Mit kínálnak a versenytársak?

⇒ versenytárselemzés

Megkülönböztető
előny

- Kik a mai versenytársak?
- Kik lehetnek holnap?
- Milyen stratégiákat alkalmaznak?
- Melyek a preferált céljaik?
- Mik az erős és gyenge pontjaik?
- Hogyan reagálnak?

A fogyasztó koponyája

Nemcsak az a lényeg, hogy Ön mit tud a vevőkről.

Az is a lényeg, hogy a vevő mit tud Önökről.

Egyetlen valóság.

A pozicionálás lényege:

nem valami újat és teljesen különbözőt alkotni, hanem jó értelemben manipulálni, ami a fogyasztók agyában van, **kapcsolatot teremteni.**

Pl. Tercia Vendéglők = nagy adagok, finom falatok- frekvenciált helyeken

Mini esettanulmány: hogyan adjunk el japán sört?

Ha sikeres akar lenni az üzletben: Út a fogyasztó koponyájába

Legyen első!

- Xerox a fénymásolásban
- Coca a kólák piacán
- Red Bull az energitalok közt
- Kodak a fotózásban
- A város elsőszámú borésterme vagy gyermekzsúr szervezője

Az igazi marketing lényege

Legyen más, mint a többiek (a versenytársak)!

Az 1. P-t (**Product**) változtatva:

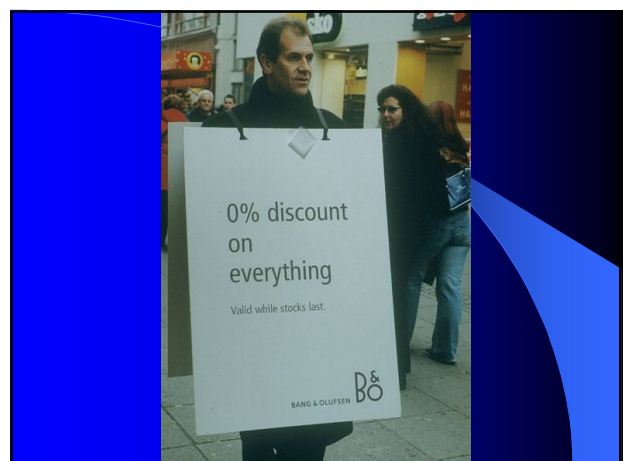
- formamódosítással (tartalom és csomagolás)
- a termék méretének növelésével (Tercia=nagy adagok)
- a termék méretének csökkentésével (12 fogásos exkluzív menüsor)

Az igazi marketing lényege

Legyen más, mint a többiek (a versenytársak)!

A 2. P-t (**Price**) változtatva:

- alacsony árral (diák önkiszolgáló éttermek)
- magas árral (presztízs éttermek)

Az igazi marketing lényege

Legyen más, mint a többiek (a versenytársak)!

A 3. P-t (**Place**) változtatva:

- újfajta termékelosztással, franchise r., hálózatok

A 4. P-t (**Promotion**) változtatva:

- újfajta reklámmal
- új helyen való reklámozással

„USP“
Unique
Selling
Proposition

A legnagyobb eredmény:
kisajátítani egy szót
a fogyasztó koponyájában

Mc Donalds-gyors étkezés Andante -"Bőrbútor" Sopron- a Kékfrankos fővárosa

A pozicionálás sikerét a 4 C határozza meg

- 1.Hitelesség (credence)
- 2.Versenyképesség (competitiveness)ű
- 3.Konzisztencia (consistency)
- 4.Világosság (clarity)

Pozicionálási hibák

- Alulpozicionálás:
  - amikor semmi karakterisztikus jellemzővel nem látják el a terméket/szolgáltatást- elkallódik a zsúfolt piacon
- Felülpozicionálás:
  - amikor olyan általános kép alakul ki a vevőkben ami csak a kivételekre igaz: belvárosi üzletek-luxus vendéglők
- Kétértelmű, zavaros pozicionálás:
  - nem tisztázott milyen szegmentumnak kínálja a termékeit

Pozicionálás reklámműzenettel

- Stílus
  - az élet egy szelete
  - életstílus
  - fantázia
  - hangulat
  - zene
  - személyiség-szimbólum
  - műszaki szakértelem
  - tudományos bizonyítékok
  - tanúsító bizonyítás
- Hangvétel
  - szuperlatívuszok
  - humor, stb
- Szavak (érzelem keltés, emlékeztető vésés)
  - Szlogenek alaptípusai:
    - hír
    - kérdés
    - elbeszélés
    - utasítás
    - 1, 2, 3, stb mód
    - Hogyan-Mit-Miért
- Forma
- Társadalmi felelősség

További fontos területek vizsgálata

- Referenciák szerepe
- Szakszerű kommunikáció a gyakorlatban-sikeres kommunikáció „titkai”

Referenciák szerepe

- A piac szereplőinek minden törekvése arra kell irányuljon, hogy elnyerje, megőrizze és megvédje az üzleti partnereinek elégedettségét.
- Az elégedett vevő egyik legkiválóbb eszköz a piac értékítéletének hatékony kommunikálására.
Ehhez természetesen beleegyezése, hozzájárulása szükséges.
- Hogyan érhető el és hogyan működtethető profi módon.....?

Mit nyújt a vevő számára a referencia lista:

- A potenciális vevő számára a biztonságot jelenti
- Biztosítja számára mások pozitív tapasztalatát
- A vásárlási döntésében objektív érveket ad számára
- A jó referencia a legtöbb időt tudja a számára megtakarítani
- Meggyőző érv számára az ár és minőség viszonyáról
- A kiváló referencia a vevőt is pozicionálja
- A vásárlói döntésében hatékony védelmet ad a „belső” vagy alternatív ajánlatokkal szemben

Mit nyújt számunkra :

- A leghatékonyabb érv a termék, szolgáltatás hasznosságáról
- Hatékony eszköz az értékarányos ár elfogadtatására
- Az érvelési idő lényegesen lerövidül
- Mások tapasztalata ajánlja a terméket és nem csak mi tesszük vonzóvá azt
- Segít a cégünk, termékünk pozicionálásában
- Erősíti a cégünk iránti lojalitást, elkötelezettséget
- Gyengíti a versenytársaink „csábító” hatásait

Mit kell tenni a referenciák gyűjtése és rendszerezése során:

- Folyamatosan gyűjtjük őket (referenciák állandó figyelése és bővítése)
- Csoportosítsuk azokat tetszőleges szempontok szerint, így pl. forgalmi nagyság, termékkör, termékesoport, vevőtípus, földrajzi fekvés, tevékenység, megegyező felhasználói terület, speciális felhasználás
- Kérjük hozzájárulásukat mint referencia említésére
- Kérjük meg, hogy személyes vonatkozásait is felhasználhassuk
- Folyamatosan esatoljunk vissza azokra a hivatkozásokra, amikor róluk tettünk említést
- Említsük meg, hogy milyen pozitív tapasztalatait publikáltuk és kinek
- Adjunk nagy nyilvánosságot a referenciáknak
- Ha lehet adjunk engedményeket, kedvezményeket legjobb referenciáinknak
- Tegyük lehetővé, hogy egymást megismerjék
- Kérjük tőlük ajánlást a tapasztalataik terjesztése révén

- Kommunikációs aspektusok

Szinte minden terméknek és szolgáltatásnak szüksége van kommunikációra.

De: Az a nehéz, hogy olyan reklámot alkossunk, ami eltér a többitől.
Minél több reklámüzenet szeretné magát belopni a fogyasztó szívébe, annál fontosabb a **szakszerű reklám.**

Az alábbiakban láthatjuk a kommunikáció sikerszabályait.

- A kommunikációnak grafikusnak kell lennie – *a képek sokkal fontosabbak, mint a szöveg.* (a közvetített üzenet két másodpercnél rövidebb idő alatt legyen felfogható)
- *A célcsoporttal megfelelő módon kell kommunikálni.* Tisztában kell lennünk a célcsoport elvárásaival, magatartásával. Az *üzenetnek hihetőnek* kell lennie az adott célcsoport számára.
- A sikeres kommunikációnak rendelkeznie kell *kulcsfontosságú témákkal és képekkel*, amelyek folyamatosan, de más – más variációban ismétlődnek. Nagyon jó példa erre a Marlboro cowboy.
- A kommunikációnak az alapvetőre kell koncentrálnia. Nagyon sok információ kommunikációs túlsorduláshoz vezet. Egyszerűbben: a kommunikációban *meg kell határozni a prioritásokat.*

ABOVE-THE-LINE

•A REKLÁM

Hirdetés (reklám)

Olyan, szélesebb körre ható, nem személyes befolyásolás, amelyet egy meghatározott szervezet vagy személy fizet.

Változás a modellben:

- több befogadó
- nincs visszacsatolás
- csatorna = médium
- zai a többi reklám is!

Hirdetés (reklám)

Reklámhordozók szerint:

Újságok, magazinok, plakátok, levélreklámok, rádió, televízió stb.

ATL (above the line) vs. BTL (below the line)

A reklám tárgya szerint:

- márkareklám
- cégreklám
- termékcsalád-reklám

A marketingkommunikációs mix legfontosabb eleme

A gazdasági reklám (általában)

értékesítési célú,

egyirányú tájékoztatás, amely többnyire

tömegkommunikációs eszközök

felhasználásával a

megbízó költségeiből történik.

A reklám fő jellemzői

- személytelenség
- egyirányúság
- tömegszerűség
- azonosíthatóság
- szükségszerűség
- vitathatóság

A reklám fő funkciói

- A szükséglet befolyásolása
- Az igények konkretizálása, felkeltése
- Piacteremtés
- Piacbővítés
- Piacstabilizálás

Kire, mire irányuljon a reklám?

SZEREPEK

kezdeményező
befolyásoló
döntést hozó
vásárló
felhasználó, fogyasztó

CSELEKVÉSEK

javaslat, ötlet
ajánlás, tájékoztatás
kiválasztás
megvásárlás
használat, fogyasztás

A reklám hatása

- Befolyás és/vagy manipuláció (?)
  - Manipuláció: „Ravasz mesterkedés valamilyen (üzleti) ügyben”; burkolt befolyásolás
- A hitelesség tényezői:
  - forrás (ethos)
  - üzenet (logos)
  - a befogadó érzelmei (pathos)
- A befogadó /vásárló/ felelőssége

Az AIDA hatásmodell

- A (attention) – a figyelem felkeltése
- I (interest) – az érdeklődés felkeltése
- D (desire) – a vágy kialakítása
- A (action) – cselekvésre készítés

Rejtő Jenő:

„A reklám az, ha bebeszéljük előre az embereknek, hogy valaminek örülni fognak.”

- Reklámpszichológia
- A fogyasztó befolyásolása

„Abban a pillanatban, amikor az ember elkezd szeretni egy asszonyt, attól kezdve az ember őt már nem látja olyannak, mint amilyen ő valójában, hanem olyannak, aminőnek az ember látni szeretné...”

Stendhal: Szerelemről

A figyelem szerepe a reklámban

- Adaptáció: Szakadatlan ingerlés esetén a stimuláns elveszíti képességét a rá jellemző érzések kiváltására
- A stimuláns észrevehető, ha jelentősen eltér az alap adaptációs szinttől
- Legáltalánosabb stimuláns-faktorok:
  - méret
  - mozgás
  - intenzitás
  - kontraszt
  - szín
  - elkülönülés
  - elhelyezés
- Stimuláns jellemzőknél fontosabb: a fogyasztó termék iránti szükséglete, motiváltsága, pillanatnyi körülmények (nők: bébi kép, férfiak: autó, sport)

Az imázs

- Valaminek a képe, légköre, hírneve, melódiája, szimbóluma
- Minden anyagnak, tárgynak, élőlénynek van valami vonzása, vagy taszítása, valami érzelmi képzete, tehát imázsa, de ez nem külső realitás, az imázs az emberben élő valóság
- A személyek az ideálképük (eszményi imázs) alapján döntenek az információ / tárgy elfogadása mellett

Attribúciós elmélet

- Vizsgálja azokat a mechanizmusokat, amelyek alapján a személyek az információkat beállítódásokká, véleménnyé, imázssá alakítják és ezt hozzárendelési folyamatnak nevezi
- Magyarázat emberi viselkedésre!
- Képpalkotás mellérendelésekkel
- A mellérendeléseknek nagy szerepe van a véleményalkotásban, de működése ismeretlen
- Egyszerű reklámüzenet – véleményalkotás – vásárlás

Az imázs fajtái

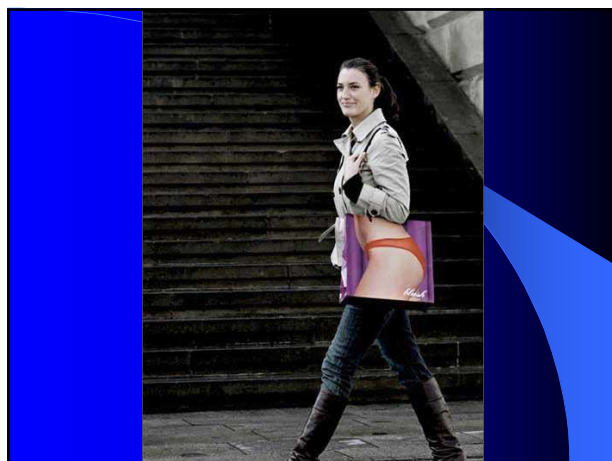
- Reklámelméletek szerint
  - termékimázs (mosópor, kozmetikumok)
  - márka imázs (Tokaji, Ford, Ariel)
  - cég imázs (OMV, LG)
- Márka és cég imázsok összefüggésében
  - azonosság (Orion)
  - cég és márka különböző, de a jó hírnév mindkettőre kiterjed (Henkel – Persil)
  - cég és márka teljesen más, nincs közös vonás

A termék, mint személyiség

- Martineau: „A terméket olyan személyiséggé kell formálni, hogy az közel kerülhessen a vásárlók átlagos én-ideáljához”
- Az elmélet alapja a pszichoanalízis tétele:
  - Az ember önmagáról alkotott képének korektúrája, központi eleme minden terápiának

- **A fogyasztó a reklám részévé válik**

Reklámbefolyásolási stratégiák

- Adaptáció a pszichoanalízis legfontosabb eljárási módjaihoz
- Pszichoanalízis: gyógyító beszélgetések sorozata, amely igyekszik a félelmet feloldani, megnyugtatót és új célokat keresni, amivel a beteg el tudja látni általános feladatait, be tud illeszkedni a társadalomba
- Használatos technikák sávjai:
  - Katartikus (kilazít, megszabadít, megnyugtató)
  - Szedatív (tompítás, elnyomás, megbékéltetés)
  - Intenzívebbé tevés (erősítés, felépítés, fejlesztés)

Reklámbefolyásolási stratégiák

- Katartikus
  - Meglévő ideálok összekapcsolása tárggyal, termékkel, teljesítménnyel
  - A reklámozott tárgyat kapcsolatba hozza a kielégítésre váró motívumokkal és az azt átfogó létezési formákkal és személyiség ideálokkal is
  - A reklámozott tárgy a szimbolikus irányító kép, ezért az imázs teóriája a reklámban értelmezhető úgy, mint egy erősen kilazító szimbolikus katartikus lehetőség

Reklámbefolyásolási stratégiák

● Katartikus

–A szimbolikus reklámhatás eszközei:

- Status jegyek
- Egyenruha
- Zászló
- Pregnáns társadalmi szerepek
- Felvonulások
- Jelszavak
- Együtténeklések
- Szemantikus (nyelvi) játékok

Reklámbefolyásolási stratégiák

● Katartikus

–Stratégiai cél: Az önértékelés emelése a csoporthoz tartozás biztonságos érzésén keresztül

–Megvalósítás:

- Hétköznapiak „kis illúziói”
- Erősen idealizált ábrázolások
  - Állat és rajztrükkök
  - Szexuális kilazítási fantázia-képek

Reklámbefolyásolási stratégiák

● Szedatív (normatompító)

–Tánc, kábító, mámorító atmoszféra (vörös szín, tömjén)

–Nyelvi területen: cikornyás megfogalmazások, sztereotíp jellegű beszédmodok, giccs)

–Stratégiai cél: A felettes én gátló hatásának csökkentése

–Fő jelszó: „Engedd meg magadnak”

–Bűnösség érzetének csökkentése, amit a személy a

- túlzó igényei miatt, vagy
- társadalmi passzivitás (kényelmesség) kapcsán érezhet

Reklámbefolyásolási stratégiák

● Szedatív (normatompító)

–További félelmek, amit a reklám felhasználhat:

- „Árt az egészségnek, korán meghalok”
- „Nem tudok megfelelni kielégítően a különféle társadalmi szerepeimnek”
- „Nem vagyok elismert” (kövérség, öregség)
- „Nem teljesítek eleget”
- „Bizonytalan helyzetbe kétely és önállótlanág fog el”

–A félelmek csak pozitív oldalról közelíthetők, a félelem indító okait és tárgyát nem célszerű megnevezni

Reklámbefolyásolási stratégiák

● Intenzívebbé tétel

- Stratégiai cél: Felettes én megerősítése, növekedjen az én ellenőrző funkciója
- Sok akadály (elég progresszív csoportok kitérése!)
- Új információkkal szembeni ellenállás
- Eszköz: A reklámozott tárgy felszólító jellegének fokozása. Ez az emocionalizálás (a termékeknek átszellemülési értékkel ellátott szimbólumokat kell nyújtani). Pl.: hús – hússütés illata
- A színeket és formákat, stb. a realitást meghaladóan kell kidolgozni

Reklámbefolyásolási stratégiák

● Intenzívebbé tétel

- Szexuális ábrázolások csak ritkán kapnak intenzívebbé tevő feladatot, inkább kilazító jellegűek
- Szeretve odafordulás (kivéve kisgyerek) lehetséges személyei sorrendben:
  - Önmagukat szeretni, fontosnak tekinteni, magukat szépnek, erősnek, csalhatatlannak, stb. tartani
  - Saját nemünk elismerését elnyerni, mindenekelőtt a társadalmi szerepvállalások teljesítésével
  - A másik nem csodálatát, elismerését, vágyakozását keresni

Utánzás, azonosulás

- Az irányító személyek, ideálok ábrázolhatók és ezekkel utánzás, azonosulás érhető el
- Az azonosulás mintaképek alapján megy végbe
- Mintakép kiválasztásánál figyelembe veendő:
  - Feleljen meg a reklámozandó tárgyra vonatkozó aktuális beállítódásoknak
  - Mutatkozzon együtt megélhető cselekvésben
  - Csak pillanatnyi azonosulás, valódi belsővé tétel (intenzívebbé tétel)

Utánzás, azonosulás

●Nemi hovatartozás:

- A nő hatékonyabban győz meg férfi csoportot
- A nő, még ha laikus is, eredményesebb az élő-jellegű közlésekben
- A férfi mindig hatékonyabb, ha szakmai kijelentésekre kerül sor

Érdekesség

- „Ez egy nagyon finom vörösbor, állítólag Liszt Ferencnek ez volt a kedvence, remélem, hogy Önnek is megnyeri tetszését”
- „This is a bottle of red wine, many people claim it to be a quite good one” (ez itt egy üveg vörösbor, sokan egész jónak tartják)
- *Kore wa amari ii mono de wa arimasen ga, o-kuchi ni awanai kamoshiremasen ga*” (Ez egy nem túlságosan finom valami, félek, hogy nem ízlik majd Önnek)

Hasznos elvek a kommunikációs-mix összeállításakor :

- Mindig tekintettel kell lenni a **megcélzott csoport tájékozási (médiafogyasztási) szokásaira, és az egyes médiákkal szembeni beállítottságukra** (hitelesnek tartják-e, elfogadják-e).
- Tisztában kell lenni a médiák jellemzőivel, hatókörével. Irányíthatóságával.
- Létezik az ún. tájékoztatási-meggyőzési dilemma, ami arra utal, hogy vigyázni kell arra, hogy sem az alul-, sem a túlinformálás hibájába ne essünk. Ennek érdekében jól át kell gondolni az üzenet célját, és azt, hogy a megcélzott csoportot a döntés mely fázisában találja az üzenet.

BELOW-THE-LINE

- PUBLIC RELATIONS
- DIREKT MARKETING
- EGYÉB ESZKÖZÖK

PR: (talán) közönségkapcsolat

- A PR a vezetésnek az a tervszerű és hosszan tartó tevékenysége, amellyel a szervezet és a környezete közötti kölcsönös megértést építi és fejleszti.
- A PR segítségével a vezetés a közvélemény rokonszenvét, jó indulatát, támogatását igyekszik megnyerni céljai eléréséhez.
- A PR célja tehát: megértés, bizalom, pozitív kapcsolat kialakítása és fenntartása

- **90%-ban tégy helyesen és 10%-ban beszélj róla**
(német PR Szövetség)

Public Relations

- Hírek „elhelyezése”
- A menedzsment és az alkalmazottak
- A vállalat által szervezett vagy támogatott rendezvények
- Hozzájárulás nemes célok eléréséhez
- Szinte minden nagy márka PR-rel indult!
- Asztali Örömkök éve 1999 MTRT
- Telebendő Napok

A Public Relations

A szervezet és környezete közötti kapcsolat.
A hírnév menedzselése, a “good will” kialakítása.
A PR csak a kölcsönhatásban működik, ezért kétirányú kommunikációt feltételez.
MARKETING PR – értékesítés-centrikus információcsere a vevőkkel (CRM - Consumer Relation Management)
CORPORATE PR – a szervezet nem marketing-orientált kommunikációja a környezettel (ennek része lehet a válságkommunikáció)

A reklám és a Public Relations

cél: az áru eladása, értékesítés
közvetlen befolyásolás
a piaci taktika eszköze
egyoldalú kapcsolat
szűkkörű információk
a fogyasztóhoz szól
marketing feladat

cél: a megértés, bizalom, támogatás szerzése
közvetett befolyásolás
a piaci stratégia eszköz
kétoldalú kapcsolat
széleskörű információk
tág érdekszférához szól
vezetői feladat

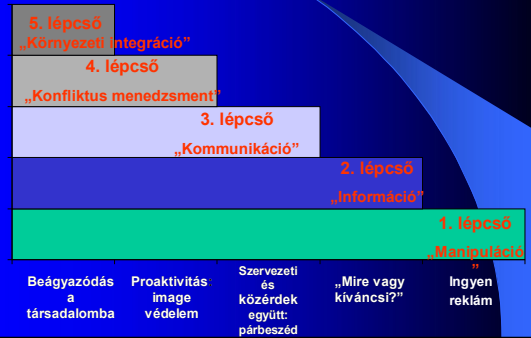
A PR a

HÍRNEVET (Image-t) gondozza

hogy megértést és támogatást nyerjen
és befolyásolja a véleményt és a
viselkedést

(Gregory 1996)

„Bogner”- lépcső

A PR hosszú távú feladatai

- A kommunikációs struktúra fejlesztése
- Jobb és több információ nyújtása
- A megértés fejlesztése
- Hidak építése a külső partnerekkel
- A közvélemény gondozása
- A cégidentitás javítása /a “MI” tudat erősítése/
- A marketing aktivitás támogatása

A PR célcsoportjai

CÉLCSOPORT: egy-egy érdek mentén
bármilyen közösség, emberek csoportja a
külső vagy belső PR célcsoportjává,
alanyává válhat

A PR alanyai

- Vevők, vásárlók, kereskedők
- Fogyasztók, ügyfelek
- Lakosság (szomszédok)
- Szállítók
- Hitelezők, pénzintézetek
- Igazgatási szervek, hatóságok
- Társadalmi szervezetek
- Tulajdonosi kör
- Kulcsemberek, véleményirányítók
- Sajtó

Külső PR kapcsolatok

- Ágazati kapcsolatok
- Pénzügyi kapcsolatok
- Szakmai szervezetekkel lévő kapcsolatok
- Kormányzati, önkormányzati kapcsolatok
- Társadalmi kapcsolatok
- Lokális, helyi kapcsolatok (szomszédok)
- Nemzetközi kapcsolatok
- Média-/sajtókapcsolatok

A PR eszköztára 1.

- **ÉLŐSZÓ**
  - beszéd, előadás
  - interjú
  - párbeszéd, vita
  - nyílt fórum
- **KORSZERŰ KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK**
  - Internet, honlap, e-mail, chat, fórum
  - Intranet (belső PR-hez)
  - CD ROM

A PR eszköztára 2.

- **NYOMTATOTT ESZKÖZÖK**
  - News Release (hírlével, szakszerűen megírt cikk)
  - szócikkek
  - közlemények
  - referencia jelentések
  - kiadványok
  - hirdetések
- **VIZUÁLIS ESZKÖZÖK**
  - film (referencia, PR film)
  - plakát, falragasz

A PR eszköztára 3.

- **RENDEZVÉNYEK**
  - sajtótalálkozók
  - események (megnyitók, nyitott kapuk, stb.)
  - konferencia, szimpózium
  - road-show
  - prezentáció
- **EGYÉB ESZKÖZÖK**
  - szponzorálás
  - archívumok
  - oktatás

A sajtókapcsolatok formái

- Interjú, riport
- Közlemény (press release)
- Sztorigenerálás
- Sajtóbemutató, sajtóbejárás, study-tour
- Rendezvények:

A PR érvrendszere

- Tegy jó, és beszélj róla!
- Miért jó, hogy vagyunk? Kinek jó, hogy vagyunk?
- Mi lenne, ha mi nem lennénk?
- Honnan jöttünk, hol tartunk, melyek a célok?
- Eredmények, teljesítmények
- Erős pontok, a szervezet előnyei
- Törekvés, szándék
- Transzparencia, nyitottság

PR ÜGYNÖKSÉG

- **Cikkügynökség**
- **Rendezvényszervezők**
- **Produkción ügynökségek**
- **Tanácsadó cégek**
- **Full service**

A PR SZAKEMBERREL SZEMBENI ELVÁRÁSOK

- **Képzettség**
- **Tapasztalat**
- **Nyelvi készség**
- **Hálózati ismeretek**
- **Etikai ismeretek, magatartás**
- **Nemzetközi normák ismerete**

PR MUNKAKÖRÖK

- **PR vezető**
- **PR vezető tanácsadó**
- **Szóvivő**
- **PR-menedzser**
- **PR-asszisztens**

A PR TEVÉKENYSÉG GYAKORLATI FELADATAI

- **Szakmai irányítási**
(terv, költségvetés, tanácsadás...)
- **Belső PR**
(újság, fogadóóra, munkásgyűlés sz.)
- **Rendezvényszervezői**
(kiállítás, konferencia, üzemplátogatás)
- **Sajtószervezés**
(sajtótájékoztató, sajtófigyelés..)
- **Produkción** feladatok
(CD, honlap, film, fénykép...)

A PR folyamata

(MMSz)

1. Briefing
2. Ajánlat
3. Kutatás és tervezés
4. Dokumentálás
5. Megvalósítás
6. Értékelés

A PR TEVÉKENYSÉG ESZKÖZEI

A PR eszközei

A PR eszközei Informatikai eszközök

- Internet
- Honlap
- E-mail
- CD Digitális kamera
- Digitális fényképezőgép
- DVD

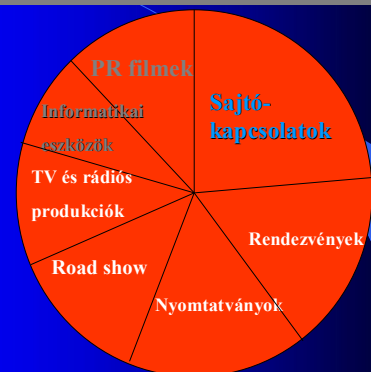
A PR eszközei

PR filmek

- Referenciafilmek
- Belső PR filmek
- Image-filmek
- Video News Release

A PR eszközei

Sajtó-kapcsolatok

ESZKÖZÖK

- New Release
- Sajtótalálkozók
- Sajtóklub
- Sajtómonitoring

New Release

New Release

Professzionálisan megírt cikk,
a sajtó számára + sajtófotó.

New Release hatékonysága

A sajtópublicitás „kék szalagja”:

kék: a remény

szalag: a körforgás

a szervezet információs
törekvése és annak sorsa

New Release készítése

Forma

- felirat: sajtóanyag!
- fejléc
- tartalmi cím
- lap egyik oldalára írva, számozva
- széles margó
- kontakt személy

Sajtó-kapcsolatok

ESZKÖZÖK

- New Release
- Sajtótálalkozók
- Sajtóklub
- Sajtómonitoring

Sajtótálalkozók

Formái

- Sajtótájékoztató
- Sajtóreggeli,-ebéd,-vacsora
- Sajtó-háttérbeszélgetés

Sajtótálalkozók szervezése

- Naprakész címlista
- Meghívók eljuttatása, kontrollálás
- Helyszín biztosítása
- Catering
- Információs háttéranyagok
- Nyilatkozó vezetők felkészítése
- Témakör egyeztetés a sajtóval
- Follow up

Sajtó-kapcsolatok

ESZKÖZÖK

- New Release
- Sajtótálalkozók
- Sajtóklub
- Sajtómonitoring

Sajtóklub

A szervezet és egy újságírói kör
között létrejött
tartós együttműködés,
rendszeres információcsere

Sajtómonitoring

Két résztevékenység

1. Sajtófigyelés
2. Sajtóelemzés

Sajtómonitoring

1. Sajtófigyelés

- a szervezetről szóló cikkek figyelése kulcsszavak alapján,
- cikkek rendszerezése médiakör (hatókör, gyakoriság, médiatípus) kronológia szerint

Sajtómonitoring

2. Sajtóelemzés

- **Mennyiségi szempontok**
téma, hatókör, hány cikk, MTI hír
- **Minőségi szempontok**
Hány negatív, pozitív, tárgyilagos írás?

2. Sajtóelemzés

- **Dinamikus szempontok**
Változott-e a publikációk mennyisége, a témák szubjektív értékelése?
- **Keresztértékelési szempontok**
Mekkora az időszak összes kommunikációs kontaktusa?

A PR eszközei

Eseményteremtés formái

- Konferenciák, kongresszusok
- Kiállítások, árubemutatók, vásárok
- Évfordulók
- Bálók, estélyek, vacsorák
- Versenyek, vetélkedők
- Nyílt napok
- Hétvégék szervezése

Rendezvények szervezésének 3 tényezője

Időpont

Helyszín

Program

•Szimpóziumszervezés ellenőrző listája

Szimpóziumszervezés ellenőrző listája

<i>Tevékenység</i>	<i>Eszköz/feladat</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős</i>
1. Szimpózium neve			
2. Időpontja			
3. Helyszíne, címe, terem			
4. Program tervezése			
5. Előadók nevei			
6. Előadók életrajza			

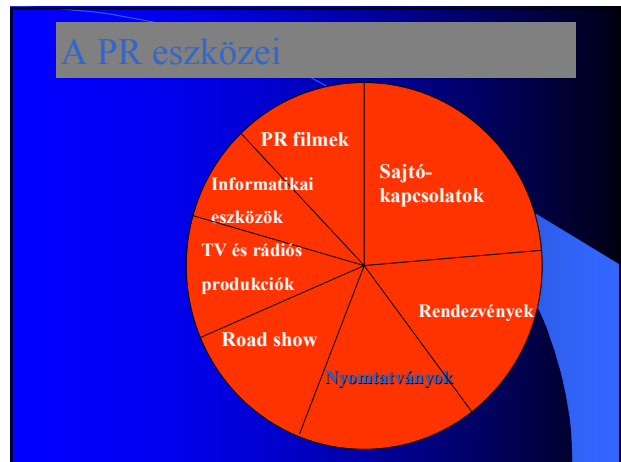
<i>Tevékenység</i>	<i>Eszköz/feladat</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős</i>
--------------------	-----------------------	-----------------	----------------

7. Az előadások nyelve
8. Tolmácsok
9. Igényelt technika
10. Előadások határideje
11. Fotók sokszorosítása
12. Nyomtatványigény felmérése

<i>Tevékenység</i>	<i>Eszköz/feladat</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős</i>
--------------------	-----------------------	-----------------	----------------

13. Költségvetés elkészítése
14. Meghívandók listája
15. Meghívók szétküldése
16. Kommunikáció tervezése
17. Helyszínre szállítás
18. Regisztráció megszervezése

Tevékenység	Eszköz/feladat	Határidő	Felelős
19. Helyszíni felügyelet biztosítása			
20. Sajtóközpont felállítása			
21. Helyszíni dekoráció			
22. Fotó- és videó rögzítés			
23. Follow up (nyomon követés)			
24. Rendezvény szakmai értékelése			
Mérés: résztvevők, tudósítások			

Nyomatványok

Belső PR	Külső PR
„Új belépők kézikönyve”	Kézikönyvek
Belső jelentések	Emlékkönyvek
Faliújság, hirdetőtábla	Referencia kiadványok
Belső újság	Cégismertető
Arculati kézikönyv	Üdvözlőkártyák
Kriziskommunikációs kézikönyv	

Road show

„Utazó cirkusz, országjárás, komplex rendezvény több, változó helyszínnel”

- Totális kommunikáció eszköze
- Közvetlen kontaktus a célcsoporttal
- Médiapublicitás!

A PR eszközei

TV és rádiós produkciók

- Tervezés
- Létrehozás
- Közzététel

Különféle egyéb eszközök

Belső PR

- Ötletdoboz
- Nyitott ajtó

Külső PR

- Teleinformációs szolgálat
- PR ajándékok

• **Kríziskommunikáció**

A krízis

drasztikus változás, a normál napi
ügymenetben,
veszélyezteteti: életet, gazdasági
stabilitást, környezetet, hírnevet

A krízisek jellemzői

- Meglepetést okoz
- Kevés információ
- Események halmozódnak
- Érdekek forognak kockán
- Vezetők rövid távra koncentrálnak
- Ismétlődhet
- Időtartama véges

3L - kríziskommunikációs eszköztár

Lists - listák
Lines-jelek
Logs-naplók

Lists - listák

Naprakész címlisták

Elérhető

- szakértők
- újságírók, szerkesztők

Lines-jelek, irányvonalak

**A szervezet
jelképrendszere,
kommunikációs
háttéranyagok**

Logs-naplók

Dokumentálás:

az események hiteles,
kronologikus követése

**Kriziskommunikációs
kézikönyv**

Kriziskommunikációs kézikönyv:

1. Előkészítés

- Vezetői mélyinterjúk
- Továbbképzés
- Kézikönyv tartalmi kidolgozása
- Válságkommunikációs vázlat
- Konzultáció szakemberekkel

Kriziskommunikációs kézikönyv:

2. Kidolgozás

Szöveg elkészítése

- 0., 1., 2. verzió
- konzultációk
- véglegesítés

Kriziskommunikációs kézikönyv:

3. Rendszerbe állítás

- Utasítások kidolgozása, kiadása
- Monitoring team felkészítése
- Válságstáb felállítása, tréning
- Vezetői tréning
- Időszaki ellenőrzések

A PR tervezése

A PR tervezése

3 féle szakmai terv

- Stratégiai terv
- Taktikai terv
- Akció (kampány) terv

Stratégia terv

Hosszú távú célkitűzések meghatározása

Tartalma:

1. bevezetés
2. cégfilozófia
3. vállalati misszió
4. vállalati vízió
5. célrendszer
6. megvalósítás
7. pénzügyi feltételek
8. szakmai feltételek
9. a tervezés folyamata
10. a szakmai fejlesztés követelménye

Taktikai terv

Éves szintű

Meghatározza

- a kommunikációs **üzeneteket** (általános, belső, külső)
- a belső és külső **célcsoportokat**
- az általános belső és külső **feladatokat**
- a felhasználandó **eszközöket** (formáját, sorrendjét)

PR tervezése

PR akció (kampány) terv

PR akció (kampány) terv

1. Helyzetelemzés
2. Célok, célkitűzések
3. Célcsoport meghatározása
4. Kommunikációs üzenetek
5. Kommunikációs program
elemei: Feladatok Eszközök
Ütemezés Időterv
6. Költségterv
7. Értékelés, visszacsatolás

ARCULATI KÉZIKÖNYV

ARCULATI KÉZIKÖNYV Corporate Design

A szervezet formai
megjelenése

A szervezet formai megjelenése
Corporate Design

A tartalmi oldal által meghatározott
verbális,
vizuális,
auditív információs bázis

Arculattervezési napló, kézikönyv

- azonosító eszközök, embléma, logó, színek, betűtípus, tipográfiai rendszer
- szórólap, használati utasítás, garancia jegy, csomagolási címkék, matricák
- levelezési anyagok, névjegy, számlák, kültéri információ hordozók, beltéri információ hordozók
- egyenruha, munkaruha, szállítóeszközök, kiállítási standok

Arculati kézikönyv

Az információs elemek alkalmazási elvei

- Leghívebben kell **leképezniük a tartalmi elveket**
- Az elemek egyidejűleg **kiegészítik és felerősítik** egymást
- Az egyes elemek következetes, mindig **azonos módon** való felhasználása!

Arculati kézikönyv

ÚTMUTATÓ

a térben és időben egymástól eltérő kommunikációs tevékenység számára

- valamennyi tevékenységre **érvényes**
- **betartása kötelező**
- **mindenki számára elérhető**

Támogatás

Olyan tevékenység, amely a szervezet kedvező megítélésének erősítését szolgálja más szervezet, egyén vagy tevékenység presztízsének felhasználásával.

Területei: mecenatúra, szponzorálás

MECENATÚRA

Ellenszolgáltatás nélküli támogatás nyújtása

Szponzorálás

Ellentételezett anyagi (vagy egyéb) támogatás

A szponzorálás pénzben vagy más formában eszközölt befektetés valamely tevékenységbe, amiért cserébe az investáló fél a tevékenységhez kapcsolódó, üzletileg kiaknázzható kereskedelmi potenciálhoz jut. (IAA)

A szponzorálás kétoldalú üzlet (a szponzor és a szponzorált között), melynek során teljesítéseket és ellenteljesítéseket végeznek.

A szponzorálás célja

- A termékbevezetés támogatása
- A termék pozicionálás elősegítése
- Speciális referenciák
- Reklám és tömegkommunikációs lehetőségek szerzése
- Cégnév megismertetése
- A lojalitás kimutatása és megszerzése (good will)
- A vendéglátó szerepe, kapcsolatok építése
- Közvetlen forgalomnövelés

- Direktmarketing

Direkt Marketing

KÜLÖNFÉLE MÉDIUMOK felhasználásával
KÖZVETLEN KAPCSOLAT teremtése,
melynek révén
INTERAKTÍV KOMMUNIKÁCIÓRA
nyílik lehetőség,
és a MÉRÉSHEZ is jó feltételeket teremt.

Response Marketing

A lényeg - a VÁLASZ alapján egy párbeszéd kialakítása!

(Reader's Digest)

RESPONSE: VEGYÉL NÁLAM!

A DM előnyei

- Individuális
- Célorientált
- Nincs ott a versenytárs
- Nem látható a stratégia
- Sokféle technikai megoldás lehetséges

DM, mint Direct Mail

DIRECT MAIL: közvetlen levélreklám

- a címek jelentősége (Jó cím: a nagy vásárlási valószínűséggel rendelkező emberek)
- a boríték funkciója
- a levél megfogalmazása (apró IGEN-ek, bevonási technikák, aktivizálás)
- a mellékletek szerepe
- Válasz a válasza: Kempinsky példa!

Adatbázis marketing

- A DM sikere 40 %-ban az adatbázis minőségén múlik
- Az adatbázis tartalma (címek, személyes adatok, szokások, korábbi események, stb.)
- Az adatbázis frissítése
- Az adatbázis adatok összehangolása
- Forrás: saját adat, vásárolt adat, bérelt adat

A DM alapszabályai

1. A vásárló = forgalom, a cím = tőke
2. Semmi sem hat erősebben, mint a saját név
3. A személytelen kommunikációt személyessé tenni
4. Következtesen használjuk ki a DM erősségeit!
Fő motivációk: birtoklási vágy, félelem, exkluzivitás, adósság, elismertség
5. A befogadót folyamatosan tartjuk nyomás alatt!
6. Mondjuk meg, hogy mit kell csinálnia!
7. Keep It Simple and Stupid! /KISS - szabály/

Az Internet alkalmazás alapjai a marketingkommunikációban

E-mail cím használata

Információs lap (egyszerű honlap, „plakát”)

Web-site: szerkesztett verbális és vizuális infók, linkekkel operál, regisztrálja a látogatót, interaktivitásra készlet

A web-site hirdetése: on-line (linkek elhelyezése), banner hirdetés, off-line hirdetés

On-line kereskedés: közvetlen eladás, e-plázákban, e-kereskedőknél, free-market rendszerek, aukciók

A személyes eladás: Personal Selling

LÉNYEGE:

- közvetlen,
- személyes,
- face-to-face kapcsolat

A személyes eladás

FUNKCIÓI:

- megrendelés szerzése
- rendelésfelvétel
- konkrét egyedi megbízás
- kísérő funkciók (piackutatás)

Vásárlásösztönzés

A BTL kommunikáció kedvelt eszköze.
Olyan marketingkommunikációs eszközök összessége, amelyek célja az azonnali eladást, vásárlást növelő hatás.
Időlegesen kiegészítő előnyt biztosít a fogyasztónak, illetve viszonteladónak.
Rövid távon érvényesül, hosszú távon hat.

A SP akciók időintervalluma

- Taktikai /akciós/ jellegű (1-2 hetes)
- Normál promóció (1-2 hónap)
- Hűség promóció (hosszú távú)

Az SP fő jellemzői

- Változatosság
- Időben behatárolt
- Egyedi jellegű
- Nem áll meg önmagában
- Jól irányítható
- Költséghatékony
- Illeszthető az életgörbe ciklusához

A SP szemlélete

- Fogyasztót ösztönző módszerek
(Pull szemlélet érvényesítése, vásárlás-ösztönzés)
- A kereskedőt ösztönző módszerek
(Push szemlélet, „Trade promotion”, a viszonteladó beszerzését ösztönzi és az ő eladási munkáját támogatja)

A fogyasztót ösztönző SP módszerek 1.

- fogyasztói minta (kicsi, de azonos megjelenésű kiszerelés; postán küldve, újsággal terjesztve, üzletben átadva, stb.)
- ajándékok, jutalmak (bizonyos termékek vagy értékhatárt meghaladó vásárláskor, azonnal átadva, vagy ismételt kapcsolathoz kötve)
- fogyasztói versenyek és nyereményjátékok (nem teljes körű, a szerencsére is épít, a játék részvételi jogát meg kell szerezni)
- árengedmények, kiárusítások (időszakos és végleges)

A fogyasztót ösztönző SP módszerek 2.

- vásárlási utalványok, kuponok (szórólapon, sajtóhirdetésben, az üzletben illetve az áruhoz csomagolva terjesztve)
- árubemutató, helyi bemutató, kóstoló
- az eladás közbeni szolgáltatások (tanácsadás, fizetési kedvezmények, stb.)
- az eladás utáni szolgáltatások (méretre igazítás, házhoz-szállítás, összeszerelés, beállítás, stb.)

A kereskedőket ösztönző SP módszerek: Trade Promotion1

- tájékoztató kiadványok (prospektusok, árjegyzékek, megrendelő lapok, stb.)
- árubemutatók, kiállítások
- beszerzési engedmények
- kedvezmények a reklámban (költség-hozzájárulás a tömegkommunikációs reklámhoz illetve akciókhoz)

A kereskedőket ösztönző SP módszerek: Trade Promotion2

- a bolti reklám eszközeinek átadása (dekorációs anyagok, attrapok, áruhordozók, stb.)
- közvetlen anyagi ösztönzés az eladók számára (eladói versenyek, jutalékok, stb.)
- bolti eladók képzése
- anyagi hozzájárulás a bolt berendezéséhez

Vásárlásösztönzés

Két nagy típusa:

1. „Most ugyanaz olcsóbb!”
2. „Most ugyanazért az árért többet kap!”

A kettő kombinálásával:

„Most még több még kevesebért!”

Ajándék és nyeremény nem ugyanaz:

Ajándék fix, a nyeremény lehetőség

minden jó falat pontot ér
Gyűjtesd SMART pontjaidat a McDonald's éttermekből!

The poster displays several McDonald's menu items with their corresponding SMART point values in red circles:

- McReggel' menü: 20 SMART pont
- Happy Meal' menü: 20 SMART pont
- McMenü: 25 SMART pont
- McMenü' Plusz: 30 SMART pont
- Prémium McMenü: 35 SMART pont
- Prémium McMenü' Plusz: 40 SMART pont

további termékek vásárlása esetén minden elköltött 100 Ft után jár egy SMART pont

Marketingkommunikáció a boltban

KIRAKAT

- tájékoztató, becsábító a boltba, impulzust ad
- a kirakat megtekintés dinamikája
- kirakat-rendezési elvek

Merchandising

- a kelendőség fokozása
- az áru elhelyezése a boltban belül és a polcon (üzlet elrendezés, polctükör)
- az utolsó impulzus kibocsátás lehetősége
- összehasonlítás a versenytérrel
- több érzékszervre tud hatni (látvány, fény, hang, illat)
- a csomagolás szerepének kihasználása

Bolton belüli eszközök

- PoS – Point of Sales
- PoP – Point of Purchase
- PoM – Point of Moment
- Display, attrap
- Megállító tábla
- Shelf-talker, árcédula
- Kóstoló, rendezvény, akciós árrendezés

A bolti atmoszféra hatása

- Környezetpszichológia: Ember és környezet viszonyát vizsgálja.
Alapelemei: növények (akvárium, állatok), világítás, színek aránya, hangok, zene, illat, berendezési tárgyak
- Környezetpszichológia vizsgálati dimenziói:
  - Izgalom - Unalom
  - Öröm, Kedv - Kedvetlenség
  - Dominancia - Alárendeltség

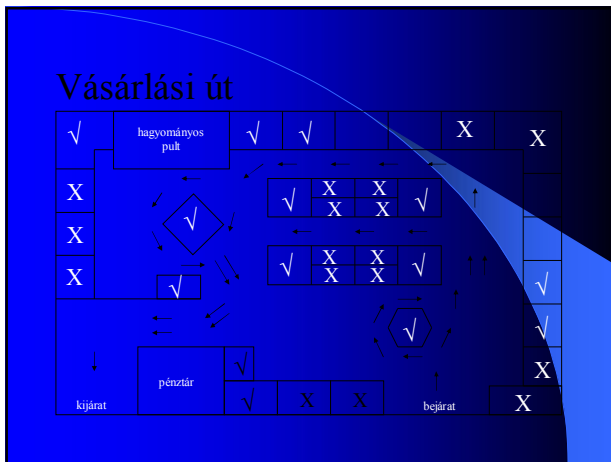
Példa – Háttérzene étteremben

	lassú zene	gyors zene
Kiszolgálás ideje	29 perc	27 perc
Vendég asztalnál töltött idő	56 perc	45 perc
Vásárolt ételek	55,81 \$	55,12 \$
Vásárolt italok	30,47 \$	21,62 \$
Haszon	55,82 \$	48,62 \$

Imagery

- Meghatározás: A vizuális ismeretek feldolgozását, rögzítését, a belső képek kialakulását jelenti
- A folyamat során az észlelt és az emlékképek keverednek, amelyek gondolati és érzelmi hatásokat keltenek
- Üzleten belüli döntések:
  - Helyes áruehelyezés, vevőút-meghatározás
  - Állványok (display)
  - Termék elhelyezése a polcon
  - Termék elfoglalt helyének nagysága
  - Csomagolás figyelemfelkeltő, emlékeztető hatása
  - Üzleten belüli leírások
  - Kóstolók, bemutatók
  - Eladás helyén történő reklámozás

- ### Vásárlási út
- Üzlet körbejárása óramutató járásával ellentétesen
  - Az út erősen kötődik a falakhoz
  - A figyelem erősebb a jobb oldali és a szem-, illetve karmagasságban lévő termékek irányában
  - A pillantás a polcokra inkább horizontális
  - Gyorsabb haladás be- és kilépésnél és lassabb az út közepén

- ### Vásárlási út
- Társasággal érkező vásárló több időt tölt a boltban
  - Minél több időt tölt valaki a boltban, annál nagyobb értékben vásárol
  - Bevásárló cédulával érkezőknél kevesebb az impulzusvásárlás

JPÉ (Józan Paraszti Ész)
a kisvállalkozások kommunikációjában

Kezdjük a legelején: nézzük meg, milyenek a NEM HATÁSOS reklámok!

Kérem húzzon ki mindent, ami nem mond semmit a
vevőnek!

- „Tökéletességre törekszünk”
- „A minőségi szolgáltatásnak nálunk hagyománya van”
- „Rugalmasan reagálunk”
- „Proaktívak és költségkímélők vagyunk”

És húzzon ki mindent, ami szimplán hazugság!

- „Vezető szolgáltató vagyunk”
- „A legjobbat mi nyújtjuk a vevőnek”

Nem a terméked vagy szolgáltatásod a lényeg, hanem a kapcsolat módja!

Szöbéli kutatások leggyakoribb válasza:

- „Mi a fő oka annak, hogy ennek a cégnek a szolgáltatását veszi igénybe?”
- „Egyszerűen csak kellemesen érzem magam velük.”

Az ügyfelek sokszor a szakértelmet nem tudják
megítélni!

De a kapcsolat módját igen!

A jó hír: a mikro- és kisvállalkozásoknak
sokkal könnyebb a helyzetük.

Az Ön és a munkatársai imázsa határozza meg vállalkozása imázsát!

Tegye emberarcúvá a marketingjét!

Használjon hús-vér embereket! A sajtójait!

Legyen tisztességes! – ez minden kapcsolat alapja

A legjobb szolgáltatások/termékek azok, amelyek megtartják
ígéreteiket

Ígérjen alul és teljesítsen felül!

Kérdezze ki a vevőket!

Ki tud ellenállni
ilyen kísértésnek?

Libanapok
2007. nov. 2-30-ig

Tradicionálisan elkészített libanapokból (pl.: ropogós libamell, fokhagymás libacomb, libamáj étteremként előkészítve) szívesen, mindentől várjuk a különleges ízek rajongóit.

Mi lenne a legjobb
meglepetés?

A **Tercia Ticket** azóta
ajánlunk minden alkalomra, ezért

- Mind a négy Tercia Étteremben beváltható.
- Ért: az ideiglenes állományával.
- Az éttermi számla kiegészítése az új kedvencünk kombinálható!

Értesít meg benneteket, közzé is az új ajándékot Tercia Tickettel 20.000 Ft értékű vásárlási esélyt. 18 % kedvezményt biztosítunk. Megvásárolható a Tercia Étteremekben.

Tercia
HOTEL ÉRTÉKESÍTŐ
www.tercia.hu

Fertőszőlő (36 99) 244 640 • Kőpháza (36 99) 331 200 • Hódmező-Sopron (36 99) 313-070

**Felejtse el a „teljes-körű ügyintézés”
és a „komplex szolgáltatást” elcsépeelt szövegeket!**

Adjon egy (és csak egyetlenegy) jó okot a vevőnek!
Ne csak jobb legyen, hanem más, mint a többi!
Támadja a sztereotípiákat!
Használja a JPÉ-t!

**Válasszon a nyerő
fókusz-stratégiák közül!**

1. Termék/szolgáltatás fókusz
2. Célcsoport fókusz
3. Területi fókusz

**Cégneve és szlogene legyen
kifejező és egyértelmű!**

Rossz:

- „Minőség a vendéglátásban”
- „Úszómedencék forgalmazása és építése”
- „Tanfolyamok az üzleti élet minden területén”

Jó (egy 2003 októberi internetes verseny győztesei):

- „Segítség kis cégeknek nagy szerződéseket elnyerni
(www.sellingtobigcompanies.com)
- „Kulcsfontosságú ötletek 52 üzleti sikerkönyvből –
pillanatok alatt” (www.bizsum.com)
- „Online felmérések a jobb üzleti döntéshozatalhoz”
(www.websurveyor.com)

**Ne higgy a logód
mágikus erejében!**

**Ne higgyen a logód
mágikus erejében!**

**Ne higgyen a logód
mágikus erejében!**

**Ne higgyen a logód
mágikus erejében!**

**Cége imázsát a szájmarketing
határozza meg leginkább!**

Adjon okot az embereknek az üzletről való
beszélgetésre!

Építsen hálózatot!

Legyen jó hirdetése!

A Sárga Oldalak (Yellow Pages) példája rossz példa:

VERITAS INVEST Ingatlanforgalmazási és Befektetési Rt.

- Zuglói új lakás, társasházi lakások értékesítése
- Ingatlanfejlesztés
- Ingatlanközvetítés
- Ingatlanforgalmazás
- Ingatlan-értékbecslés
- Ingatlanbefektetési tanácsadás

1148 Budapest, Fogarasi út 45-51.
Tel.: 383-0829 • Tel./fax: 383-0984
www.veritas.hu • veritas@elender.hu

Legyen végre jó hirdetése!

A Sárga Oldalak (Yellow Pages) példája

„60 nap alatt eladjuk Zuglói ingatlanját, vagy nem fizet jutalékot!”

Ne kövessen el egy többszáz ezer forintos hibát!
Profitáljon a Veritas 15 éves tapasztalatából és élvezze a gyorsan beérkező, magas vételárát!

Hívja ingyenes, 24 órás ingatlan hotline-unkat most: **06 80 121 2121**

•Vevőkapcsolatok

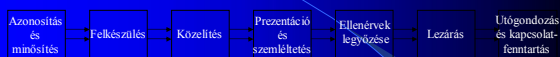
„A hatékony eladó többet jelent, mint a veleszületett hajlamot, elemző és vevőirányítási képzettségre is szüksége van.”

Philip Kotler

A vevőkapcsolatok tartalmazza:

- Az eladás művészete
- A tárgyalás
- Kapcsolati marketing
- Stb.....

A hatékony eladás lépései

• Eladás típusai:

- Üzletben
- Tárgyalási szituációban (szervezet)
- Személyes eladás (otthon)
- Webáruházak

A hatékony eladás lépései

• Azonosítás és minősítés

- Potenciális ügyfelek azonosításának módszerei:

- Jelenlegi vevők javasolnak továbbiakat
- Szervezeti tagság (potenciális vásárlók is tagok)
- Figyelemfelkeltő kommunikáció
- Adatforrások használata
- Hivatalok látogatása (házalás), ...

- Minősítés:

- Pénzügyi lehetőségek
- Üzleti volumen
- Speciális követelmények
- Elhelyezkedés, ...

A hatékony eladás lépései

• Felkészülés

- Látogatási célok meghatározása:

- Vevő minősítése
- Információgyűjtés a vevővel kapcsolatos ismérvekről
- Azonnali eladás

A hatékony eladás lépései

• Közvetítés

- Jó benyomás keltése fontos:

- öltözködés
- udvariasság
- pozitív nyitómondat

- A figyelem és érdeklődés mindvégig maradjon meg

A hatékony eladás lépései

```

    graph LR
      A[Azonosítás és minősítés] --> B[Felkészülés]
      B --> C[Közeltés]
      C --> D[Prezentáció és szemléltetés]
      D --> E[Ellenérvek legyőzése]
      E --> F[Lezárás]
      F --> G[Utógondozás és kapcsolatfenntartás]
  
```

- **Prezentáció és szemléltetés**
  - Konzervközelítés
    - betanuláson alapszik
    - vevő passzív, irányított
  - Előre megformált közelítés
    - Figyelembe veszi a vevő igényeit, életstílusát
  - Szükségletkielégítő közelítés
    - Először a vevő beszél, majd a kereskedő tanácsadó képében megoldja a problémát

A hatékony eladás lépései

```

    graph LR
      A[Azonosítás és minősítés] --> B[Felkészülés]
      B --> C[Közeltés]
      C --> D[Prezentáció és szemléltetés]
      D --> E[Ellenérvek legyőzése]
      E --> F[Lezárás]
      F --> G[Utógondozás és kapcsolatfenntartás]
  
```

- **Ellenérvek legyőzése**
  - Lélektani ellenállás
    - közöny
    - kellemetlen asszociációk
    - tartózkodás döntéshozattól, stb.
  - Logikai ellenállás
    - ár
    - szállítási feltételek
    - termékjellemzők elutasítása

A hatékony eladás lépései

```

    graph LR
      A[Azonosítás és minősítés] --> B[Felkészülés]
      B --> C[Közeltés]
      C --> D[Prezentáció és szemléltetés]
      D --> E[Ellenérvek legyőzése]
      E --> F[Lezárás]
      F --> G[Utógondozás és kapcsolatfenntartás]
  
```

- **Lezárás**
  - Rendelés
  - Megállapodás pontjainak összegzése
  - Vevő döntésének biztosítása apróságokban (szín, méret, stb.)
  - Speciális ösztönzők alkalmazása

A hatékony eladás lépései

```

    graph LR
      A[Azonosítás és minősítés] --> B[Felkészülés]
      B --> C[Közeltés]
      C --> D[Prezentáció és szemléltetés]
      D --> E[Ellenérvek legyőzése]
      E --> F[Lezárás]
      F --> G[Utógondozás és kapcsolatfenntartás]
  
```

- **Utógondozás és kapcsolatfenntartás**
  - Ha az elégedettséget / vásárlás megismétlését akarjuk elérni
  - Utólagos látogatás
  - Első használatba vétel ellenőrzése, stb.

A kiváló emberi kapcsolatok titka

- Egészséges személyiség meghatározása
  - A jó felismerésnek képessége másokban
  - Megbocsátás képessége
  - Mennyire sikeresen jövünk ki a különböző beállítottságú emberekkel

A kiváló emberi kapcsolatok titka

- A közvetett erőfeszítés törvénye
  - Másokkal való kapcsolatok eredményesebbek, azaz könnyebben érhetőek el a célok, ha közvetett módon közelítünk az emberekhez, a témához
  - Hagyjuk, hogy a másik tegyen benyomást ránk, ne mi beszéljünk érényeinkről!
- Mások hozzásegítése, hogy fontosnak / boldognak érezzék magukat
- Mások önbecsülésének erősítése

Kapcsolatok javításának módszerei

- Legyünk kedvesek!
- Ne vitatkozzunk!
- Fogadjuk el a másikat!
- Mosolyogjunk!
- Érezzünk magunkban hálát!
- Mondjuk, hogy köszönöm!

Bizalom és elkötelezettség kialakulásának elősegítése és fenntartása

- Igazi ügyfélközpontúság
  - Szinonima: marketing
  - Ügyfelek elégedettsége belső meggyőződésből
  - Marketingkutató
- Törődés az ügyfelekkel
  - Hatékony szolgáltatási mechanizmus
  - Képzett személyzet
  - TQM módszerek!

Bizalom és elkötelezettség kialakulásának elősegítése és fenntartása

- Biztosítás és helyreállító mechanizmusok
  - Korrekció, gyorsaság!
  - Szavatossági garanciák pontos közlése
- Információ megosztása és bizalmassága
- Opportunista viselkedés elkerülése
- Ígéretes betartása
- Megosztott értékek

Az elkötelezettség függ...

- Szolgáltató iránti elégedettség
- Más szolgáltatók által biztosított minőség
- Kapcsolatba történő befektetések nagysága

Tanulság és jó tanácsok

A legfontosabb az emberek érzelmeire hatni!

„Hass a szívre és győzd meg az elmét!”
(Shakespeare)

Útravaló a múltból:

- Ha az egymással ellenkező nézeteket nem adják elő, nem lehet a jobbikat kiválasztani, az ember akkor azt kénytelen követni, amelyet kifejtettek, míg ha a másikat is előadják, lehetséges a választás.
(Hérodotosz)

Jó együttműködést kívánok!

Nos, nem így....

Köszönöm a figyelmet!

